

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	4,65 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	8,33 Kč/kg
Spotřebitelské ceny	15,61 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

Na domácím trhu brambor pokračoval přísun raných brambor domácí provenience. Tento faktor se významně podepsal do nabízené palety odrůd, která tím sice zeštíhlila, ale rozhodně to pomohlo zlepšení kvality nabízené komodity. Díky faktu, že někteří farmáři ještě doprodávají jistý podíl loňské úrody, se průměrná farmářská cena sice zvýšila, ale ne takovým prudkým tempem, jak tomu bylo loni. U obchodníků se dá konstatovat, že většina z respondentů už přešla na domácí, nebo částečně i zahraniční rané brambory. To je dobrý signál pro spotřebitele, který to pozná na trhu i díky mírně klesajícím spotřebitelským cenám v posledních týdnech.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 25. a 26. týdnu roku 2008 takto:

CZV konzumních brambor 4,65 Kč/kg
(proti 24. týdnu 2008 vzestup o 0,28 Kč/kg)
OOČ konzumních brambor 8,33 Kč/kg
(proti 24. týdnu 2008 vzestup o 0,32 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,45 do 10,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami bylo trio Dali a Adéla, nastupuje Agáta, Carrera a Impala s těžištěm cen v rozsahu 6,00 až 9,60 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOČ) v rozsahu 4,90 – 11,00 Kč/kg, rané z dovozu v rozsahu 11,50 – 13,90 Kč/kg.

Spotřebitelské ceny se v 25. týdnu 2008 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 15,61 Kč/kg (-0,29 Kč/kg), proti předchozímu období (24. týdnu 2008).

V uplynulém období se CZV proti 26. týdnu 2007 tentokrát opět snížily o 4,33 Kč/kg, SC v tomto období ovšem také klesly, tentokrát mírně o 2,73 Kč/kg, obchodníci snížili ceny OOC meziročně o 3,89 Kč/kg.

Evropská unie a svět

Příznivý vývoj počasí v průběhu měsíce května mělo pozitivní vliv na mírný pokles kvotací u termínovaných kontraktů ve zpracovatelském sektoru k termínu dodání duben 2009. Ke 13.5. 2008 bylo na burze v Hannoveru uzavřeno celkem 119 kontraktů. Jejich průměrná kvotace se snížila ze 182 EUR/t na 173 EUR/t. V otevřeném jednání bylo k uvedenému datu ještě dalších 1 830 kontraktů. Průměrná kvotace kontraktu z Londýna se mírně snížila a dosáhla hodnoty 213 EUR/t. Z obchodovaných kontraktů bylo ke 14.5. 08 v Londýně celkem 86 s termíny duben 2009, které uzavřely opět o trochu více na úrovni 177 EUR/t, v otevřeném jednání je zde dále 1 851 smluv.

V **Belgii** byly zveřejněny konečné parametry loňské sklizně. S produkci 3,19 mil. t jde o 23% nárůst proti roku 2006, kdy bylo sklizeno 2,593 mil. t. Jedná se tedy o navýšení o 1 130,6 tis. t (o 4,3%) proti předchozím odhadům. Loňská sklizeň je tedy jen lehce pod úrovní rekordního roku 2004 (3,23 mil. t). Průměrný hektarový výnos v souhrnu konzumních a sadbových brambor loni činil 46,95 t/ha.

Ve **Španělsku** pojednávají první odhady sklizni brambor o celkové produkci 2,5 mil. t komodity, z toho je očekáváno 82,8 tis. t velmi raných a 372,3 tis. t raných brambor. U poloraných se čeká produkce 1,21 mil. t, s průměrným výnosem 27,80 t/ha. Celkový hektarový výnos je pro letošní rok odhadován na úroveň 28,89 t/ha.

V **Polsku** se letos čeká 5% pokles produkce na úroveň 10,60 mil. t komodity, proti loňským 11,79 mil. t. To bylo mělo zvýšit ceny brambor. Odhady počítají také s 19% meziročním nárůstem importu z 105 tis. t na hodnotu 125 tis. t pro letošní sezónu. Využití brambor ke zpracování se předpokládá v objemu 1,72 mil. t (loni 1,63 mil. t).

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2007

Období zjištění ceny 26. týden 2008

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	6,00	4,13	-0,20
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	9,00	7,00	-
CARERRA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	10,00	8,25	-
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	6,00	3,72	-0,08
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	9,60	7,77	-
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,45	6,00	3,49	-0,13
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,60	6,00	4,50	-
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	5,00	3,58	0,33
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	5,00	4,30	0,23
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,45	10,00	4,72	0,48
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	18,00	14,32	-0,75

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2007

Období zjištění ceny 26. týden 2008

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADORA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,50	11,00	9,21	-0,52
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	10,00	8,56	-1,24
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,90	6,00	5,40	0,00
Nové bram. (dovoz)	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	11,50	13,90	12,58	-1,21
VELOX	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	11,50	8,76	0,04
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 1-15 kg	4,90	13,90	8,74	0,34
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	19,00	14,93	-0,14

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	21.	10,49	10,37	9,72	11,87	10,61	12,50	11,04	9,87	9,43	10,03	11,19	12,17	10,20	10,87	10,74
	22.	10,43	10,21	9,84	12,87	12,90	12,33	10,79	9,87	11,26	9,34	11,15	12,17	10,15	11,39	11,05
	23.	19,44	18,88	20,16	18,69	17,35	19,09	18,10	19,88	16,58	17,75	17,96	18,18	17,24	15,97	18,23
	24.	17,09	16,82	17,31	17,42	16,92	13,59	15,37	15,93	12,75	15,75	16,29	16,73	15,50	15,07	15,90
	25.	15,31	16,21	16,16	16,01	16,92	15,88	15,20	15,77	14,58	15,97	15,49	15,58	14,96	14,53	15,61

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský;
Pramen: ČSÚ

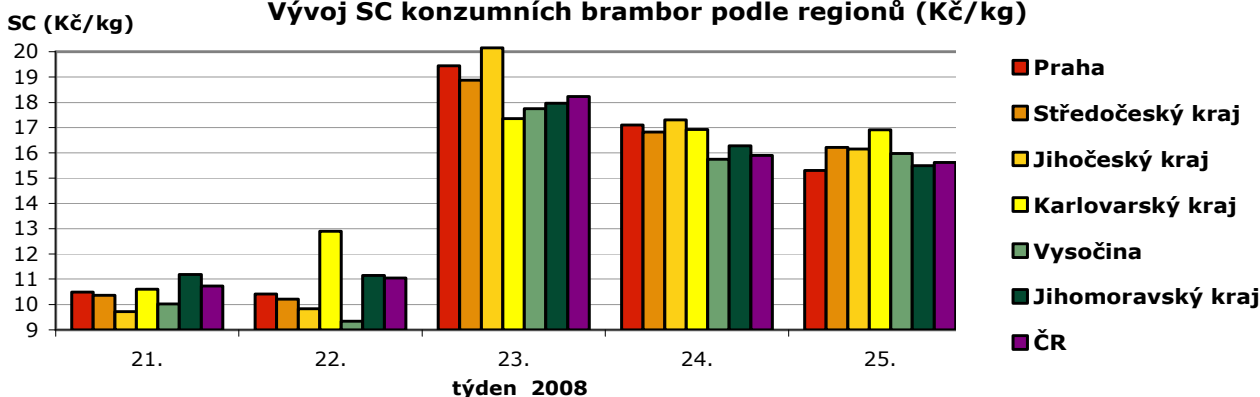

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
18. týden 08	3,76	8,56	4,92	11,72
20. týden 08	3,66	8,49	4,96	11,03
22. týden 08	3,86	8,69	5,11	11,73
24. týden 08	4,37	9,39	8,01	12,79
26. týden 08	4,65	8,98	8,33	12,22

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

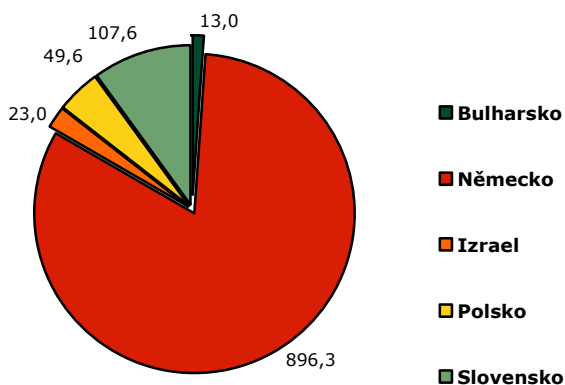
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – vývoz raných a konzumních brambor v období 1.4.-30.4. 2008

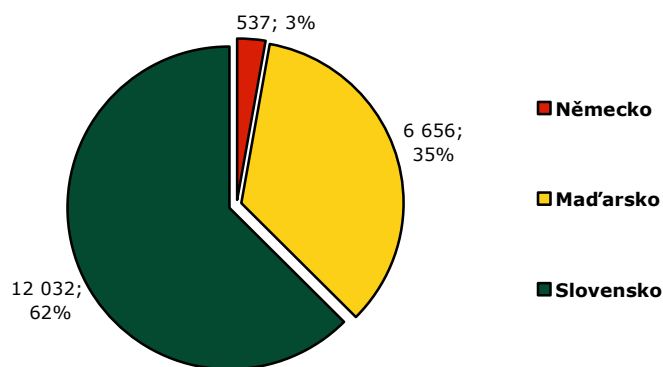
V dubnu letošního roku bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **vyvezeno celkem 1 089,4 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl největší díl (82%) vyvezen do Německa, absolutně 896,3 t. Druhou významnou vývozní destinací bylo Slovensko, kam bylo dodáno 108 t (10%) komodity. Pomyslný bronz připadl Polsku (50 t; 5%). Další podrobnosti přináší graf dole.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení exportu **konzumních brambor (KN 0701 9090) v dubnu 2008**. Největší díl (62%) pocházel ze Slovenska, 12 032 t. S 35% měsíčního vývozu figuruje v žebříčku Maďarsko, kam putovalo 6 656 t. 537 t komodity bylo vyexpedováno na západ, do Německa. Jde o 3% exportu. Viz kruhový graf níže.

Vývoz raných brambor
období: duben 08 (t)
celkový vývoz (KN 0701 9050) 1 089,4 t

Vývoz konzumních brambor
podle zemí; období: IV-2008 (t; %)
celkový vývoz v dubnu: 19 247 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2008

SKK/kg

Období/odrůda	ADORA	LAURA	PRINCES	Min. cena	Brambory celkem	Max. cena
17. týden 08	-	4,12	5,22	3,40	4,33	8,40
20. týden 08	-	-	-	3,90	4,32	6,00
21. týden 08	-	-	-	4,00	4,48	6,00
22. týden 08	-	-	-	3,00	4,56	6,00
23. týden 08	10,68	-	-	9,20	10,75	12,00
24. týden 08	9,57	IMPALA	-	8,00	9,46	11,00
25. týden 08	8,06	8,36	-	6,50	8,29	10,00

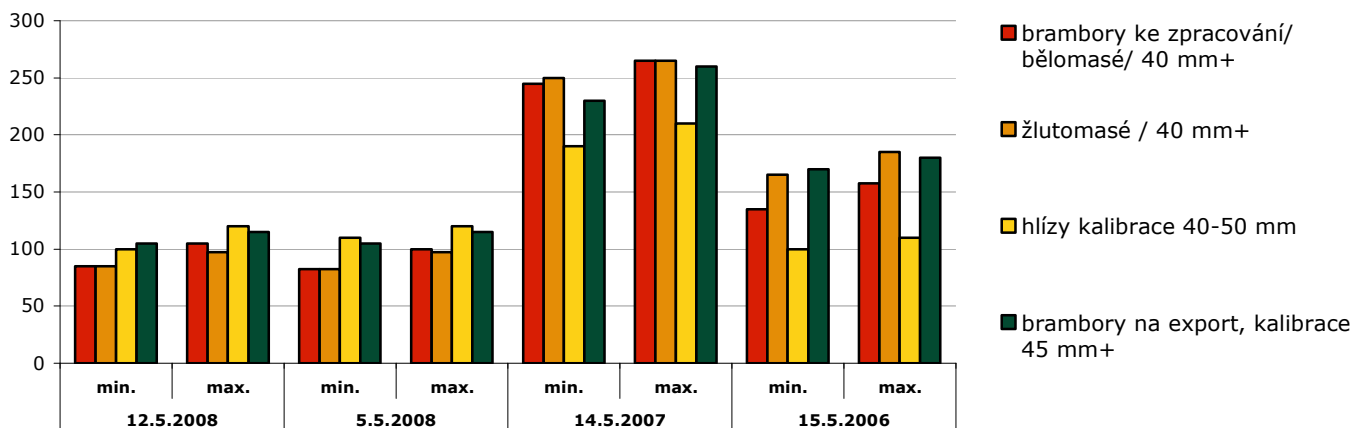
Poznámka: 25 kg balení;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Nizozemsko

Kvotace na trhu brambor na burze v Rotterdamu

kvotace (€/t)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Rumunsko	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Srbsko	Slovensko	ČR
17. týden	34,58	19,05	10,29	11,76	16,05	48,88	13,39	15,40
18. týden	29,51	-	10,13	14,15	16,36	29,51	13,36	-
19. týden	29,44	-	10,13	11,33	16,51	49,06	13,12	14,50
20. týden	-	17,26	-	12,03	18,70	47,48	13,57	14,63
21. týden	-	17,26	-	-	20,14	36,49	14,19	15,40
22. týden	-	16,23	-	12,60	20,02	61,29	14,61	15,38
23. týden	-	15,34	57,25	7,02	20,03	48,09	35,34	17,48
24. týden	-	15,34	54,56	-	-	49,45	31,08	17,76

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 10.06. – 12.06. 2008

PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze		Lublin		Poznaň		Sandomierz		Wrocław		Zielona Góra	
	12.6.2008		10.6.2008		12.6.2008		12.6.2008		11.6.2008		11.6.2008	
	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max
Konz. brambory	0,38	0,48	0,33	0,50	0,27	0,33	0,25	0,35	0,40	0,50	0,60	0,60
nové brambory*	1,00	1,50	1,00	1,60	1,15	1,33	0,70	1,40	1,00	1,20	1,50	1,50

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi; pozn.: nové brambory* = domácí produkce

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 24.týden 2008 (od 09.06.2008 do 15.06.2008) HRK/kg

Br. konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,50	2,50	2,00	-	2,50	-	2,00	1,50
max.	1,50	2,50	2,40	-	2,50	-	2,00	2,50
průměr	1,50	2,50	2,27	-	2,50	-	2,00	2,23
Mladé br.-min.	-	3,00	3,20	3,40	3,00	3,00	3,00	3,00
max.	-	4,50	5,00	3,40	4,00	5,00	5,00	5,00
průměr	-	3,75	4,17	3,40	3,33	4,00	3,75	3,78

Pramen: www.tisup.mps.hr

Nový pokrok ve výzkumu strupovitosti brambor

Strupovitost brambor způsobovaná bakterií *Streptomyces scabies* je globální problém. A tak mezinárodní konference o strupovitosti brambor (International Common Scab Conference) konaná v březnu 2007 v Ontariu byla vynikající příležitostí diskutovat o této chorobě z celosvětového pohledu. Tuto konferenci navštívilo přibližně 155 lidí, většina z nich byli pěstitelé brambor. Konference byla sponzorována organizací Ontario Potato Board a organizována ministerstvem zemědělství státu Ontario (Ontario Ministry of Agriculture, Food and Rural Affairs – OMAFRA). Třináct řečníků zúčastněných, někteří z nich přicházející zdaleka – až z Austrálie a jižní Afriky.

Mezi řečníky, výzkumníky a pěstiteli existoval konsensus v tom, že výskyt a intenzita strupovitosti brambor se v posledních deseti letech stále zvyšuje. Pro vysvětlení toho byly předloženy čtyři důvody:

1. Vývoj agresivnějších kmenů patogenu strupovitosti brambor.
2. Vyšší rozloha pěstování citlivých kultivarů.
3. Šíření patogenu strupovitosti v infikované sadbě.
4. Špatné půdní podmínky způsobené krátkými rotačními cykly a utužováním půdy.

Na konferenci byly diskutovány praktiky ochrany doporučené pro strupovitost a opět existoval konsensus mezi účastníky, že téměř všechny z doporučených praktik managementu poskytují proměnlivé výsledky. Dr. Garry Secor ze státní univerzity v Severní Dakotě to shrnul: Jediná věc, která je konzistentní s ochranou proti strupovitosti je inkonzistentnost metod ochrany. Toto konstatování zní opravdu důvěrně známě všem pěstitelům brambor.

pokračování na str. 6

Pramen: www.agronavigator.cz

EU 27

tuny

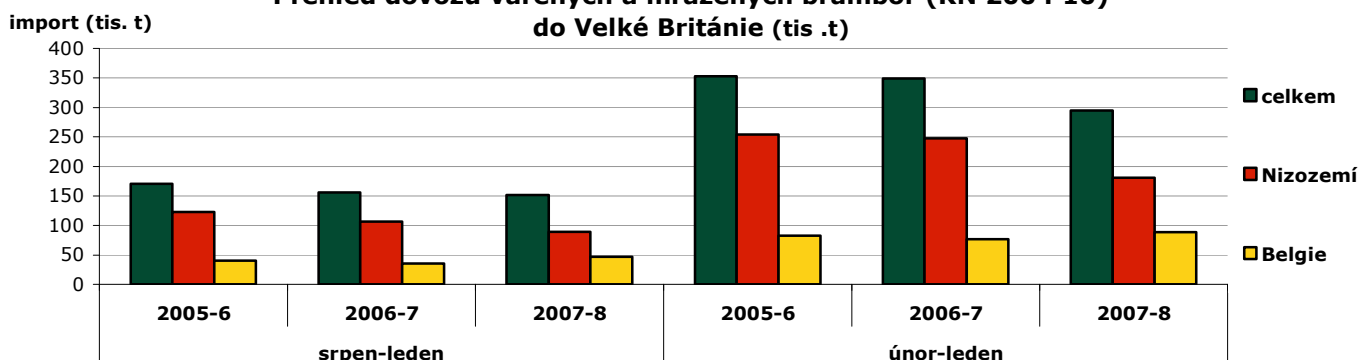
Export konzumních brambor u 9 hlavních exportérů (KN 070190)

období:	leden:				únor-leden			
	2008	změna %	2007	2006	2007-8	změna %	2006-7	2005-6
Francie	220 350	-18,90	271 732	178 216	1 810 886	-5,90	1 924 707	1 456 620
Německo	122 651	3,00	119 024	173 837	1 502 855	3,10	1 458 353	1 386 041
Nizozemí	63 527	-0,80	64 049	91 803	874 180	-4,00	910 787	1 015 854
Belgie	50 401	-18,90	62 136	40 998	716 794	-8,90	787 198	878 353
Španělsko	12 408	13,20	10 963	10 125	247 100	-3,50	256 171	258 887
Itálie	1 513	34,20	1 127	1 333	196 368	5,10	186 768	185 948
Velká Británie	11 408	-0,10	11 415	14 626	142 611	-10,20	158 793	128 880
ČR	34 092	482,60	5 852	5 224	168 651	141,60	69 805	85 988
Slovensko	11 250	-33,40	16 899	6 051	97 042	86,20	52 130	6 357
Celkem (+Kypr,Dánsko)	546 728	-4,90	574 719	532 403	5 967 186	-0,60	6 005 864	5 550 187

Pramen: Potato Markets montly

Velká Británie

Přehled dovozů vařených a mražených brambor (KN 2004 10) do Velké Británie (tis .t)

Pramen: Potato Markets montly

Maďarsko

Ceny brambor v supermarketech vybraných měst

HUF/kg

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
odrůda	25.týden 2008				24.týden 2008			
Condor	-	-	-	-	45	50	-	-
Desire	40	30	-	-	45	50	-	55
Cleopatra	40	-	-	-	-	-	-	-
rané bram. polní	-	-	-	-	-	-	-	-
rané bram.	-	70	100	-	-	120	110	90
Impala	-	-	-	-	-	-	-	55
ostatní	-	-	-	65	-	0	0	0
ostatní - skleník	120	-	-	-	120	-	-	-

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech Maďarska; pozn.: „-“ = data nebyla k dispozici;
Pramen: www.akii.hu

Nový pokrok ve výzkumu strupovitosti brambor

dokončení ze str. 5

Byla zvažována stálá genetická rezistence, která je nejspolehlivější metodou ochrany. V polích infikovaných strupovitostí by měly být vysazovány jen kultivary se stálou rezistencí. Bohužel rezistentní odrůdy nejsou k dispozici pro všechny trhy a všechny pěstební oblasti. Programy šlechtění brambor ve světě nyní kladou důraz na šlechtění klonů s rezistencí vůči strupovitosti v časných stádiích procesu pěstování.

Dr. Doug Rouse z univerzity ve Wisconsinu poskytl prezentaci o použití fumigantu chloropikrinu (Pic-Plus) pro ochranu proti strupovitosti. Výsledky jeho pokusu s fumigací v řádcích v roce 2005 ukázaly, že chloropikrin značně snížil výskyt a intenzitu strupovitosti, když byl použit v dávkách 90 a 112 kg na ha. Paralelní faremní pokusy daly podobné výsledky.

Průzkum patogenního rodu *Streptomyces* v 19 státech ve Spojených státech a v Novém Brunswicku identifikoval čtyři druhy mezi více než 700 patogenními kmeny. Nejběžnější nalezený druh byl *S. scabies*, poprvé popsán a nejznámější patogen strupovitosti brambor.

Wanner ukázal, že u druhů rodu *Streptomyces* existuje genetické kolísání u všech v Severní Americe a vypadá to, že různé druhy jsou charakteristické pro různé geografické oblasti. Určité druhy způsobují výraznější symptomy než jiné, ale intenzita napadení je také ovlivněna množstvím patogenu přítomného v půdě a stadiem, při kterém patogen infikuje vyvíjející se hlízu. Není dosud jasné, jestli existují rozdíly v citlivosti různých odrůd brambor vůči různým druhům (kmenům). Může být v budoucnu možné pěstovat odrůdu obvykle považovanou za citlivou vůči strupovitosti, protože kmen strupovitosti v poli není příliš agresivní.

Wanner se zabýval dvěma důležitými otázkami často vznášenými pěstiteli: Kolik patogenních druhů je nacházeno

v půdě v různých obdobích během pěstební sezóny? Co to indikuje o riziku vážného problému se strupovitostí?

Tento výzkumník vyvinul molekulární techniku, která by zhodnotila množství patogenních bakterií v půdě a na povrchu hlíz. Zjistilo se, že stejně velká množství jsou přítomná v půdě okolo vyvíjejících se hlíz, které končí s intenzivní strupovitostí a u těch, které nevykazují žádné symptomy. Zdá se, že určitý regulační faktor v bakterii musí kontrolovat patogenicitu.

Wanner v současnosti zkoumá mechanismus této regulace a to by zřejmě poskytlo znalostní základ k formulování nových strategií pro kontrolování choroby strupovitosti brambor.

Molekulární techniky jsou velmi citlivé a výzkumník může zjišťovat nízké počty patogenních druhů *Streptomyces* v téměř všech půdních vzorcích v téměř každém čase. Totéž platí pro pokožku hlíz; může být nacházeno patogenní i nepatogenní *Streptomyces*. Množství patogenů je mnohem vyšší ve vyvíjejících se hlízách brambor a okolo nich a v lézích způsobených strupovitostí. Výzkumník má laboratorní údaje, které ukazují, že patogen strupovitosti se může rozmnožovat velmi rychle (až 100 000krát za týden) za příznivých okolností, jako například ty, které se pravděpodobně vyskytují na nově se vyvíjející hlíze. To znamená, že potenciál problému se strupovitostí je přítomný téměř vždy a také to znamená, že velké množství patogenních bakterií je vneseno sázením strupovitých brambor.

Výzkumník ukázal, že dospělé hlízy strupovitost nevyvíjejí. To ukazuje, že rostliny brambor vytvářejí něco, co inhibuje patogenicitu. Zjištění toho může vést k lepším způsobům ochrany proti strupovitosti. Výzkum různých aspektů interakce hostitele, patogenu a prostředí může dát podnět k spolehlivějším metodám ochrany.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurz devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 26.6. 2008

1 EUR – 24,085 Kč 100 SKK – 79,449 Kč 1 PLN – 7,178 Kč 1GBP – 30,410 Kč 1DKK – 3,229 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF